

РЕШЕНИЕ

№ 19

гр. ХАСКОВО, 18.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ХАСКОВО, IV-ТИ СЪСТАВ, в публично заседание на деветнадесети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: АННА ВЛ. ПЕТКОВА

при участието на секретаря РУМЯНА В. НИКОВА
като разгледа докладваното от АННА ВЛ. ПЕТКОВА Търговско дело № 20235600900094 по описа за 2023 година

Делото е образувано по искова молба от М. К. К. от град Хасково, представлявана от АД „Генев и М.“. С исковата молба, в условията на обективно кумулативно съединяване са предявени осъдителни икове с правно основание чл. 432 ал. 1 вр. чл. 429 ал. 1 т. 1 КЗ, във връзка с чл. 45 от ЗЗД и чл. 429, ал. 3, изр. 2-ро от КЗ във вр. с чл. 86 ЗЗД срещу Застрахователно акционерно дружество „ЗД Бул Инс“ АД - София. Ищцата М. К. К. претендира сумите 100 000 лева – обезщетение за неимуществени вреди и 1170 лева – обезщетение за имуществени вреди, настъпили в резултат на ПТП, реализирано на 28.11.2021 година, ведно със законните лихви върху тези главници от датата на процесното ПТП до окончателното разплащане. Претендира се и присъждане на адвокатско възнаграждение за оказана на ищцата безплатна правна помощ.

Ищцата твърди, че е пострадала при ПТП, реализирано на 28.11.2021 година при следната фактическа обстановка: На посочената дата, около 09:45 ч., по пътя между с. Кости и с. Сливарово, общ. Малко Търново, водачът Х. Г. К. управлявал специализиран военен автомобил марка „****“, с рег. № ****. Във въпросния автомобил пътувала военнослужещата М. К. К., която се намирала на предната дясна седалка в кабината на автомобила. Поради недостатъчно упражнено внимание и контрол над управляването от него МПС, водачът Х. Г. К. изгубил контрол над същото, при което автомобилът марка „****“, с рег. № **** навлязъл с предната си дясна гума в дълбока канавка, вследствие на което последвал силен удар с предната дясна част на МПС-то в дърво, намиращо се непосредствено встрани от пътя.

Вследствие на така настъпилото ПТП, ищцата пострадала тежко. Веднага след пътния инцидент, тя била откарана по спешност от екип на ЦСМП и била хоспитализирана за периода от 28.11.2021 г. до 13.12.2021 г. в „УМБАЛ - Бургас“ АД. В болничното заведение след извършените ѝ редица прегледи, изследвания и рентгенографии лекарите установили, че вследствие на пътния инцидент пострадалата получила следните травматични увреждания: Разкъсно контузна рана в дясна петна област с размер около 7-8 сантиметра; Фрактура на 3-та и 5-та метатарзални кости на дясното ходило, наранявания на меки тъкани в областта на петата; Повърхностни рани по горните крайници. Поради тежестта и сложността на получените от М. К. фрактури в областта на дясното ходило, на 29.11.2021 година ищцата била подложена на оперативна интервенция, при която □ била извършена открита репозиция на фрактура, с вътрешна фиксация с канюлиран винт 4.5 мм и киршнерова игла. След стабилизиране на състоянието □, на ищцата било препоръчано да се консултира с пластичен хирург с оглед евентуална бъдеща оперативна интервенция в областта на кожната некроза в дясна петна област. Престоят на ищцата в болничното заведение продължил до 13.12.2021 г., когато последната била изписана с указания да се придвижва с помощни средства (патерици), за да не натоварва и обременява оперирания си крайник. След изписването □ от „УМБАЛ-Бургас“ АД, М. К. продължила лечението и възстановяването си в домашни условия. Първият един месец след катастрофата бил особено мъчителен, тъй като пострадалата изпитвала изключително силни и интензивни болки. Това налагало да приема постоянно силни болкоуспокоителни и седативни медикаменти. На следващо място и предвид обстоятелството, че десният крак на ищцата бил превързан и обездвижен, същата била много трудно подвижна, поради което се нуждала от грижите на своите близки, които да □ помагат при извършването на ежедневните битови и хигиенни навици и нужди. Спазвайки лекарските препоръки и проследявайки здравословното си състояние, на 12.01.2022 г. М. К. постъпила за лечение в клиниката по реконструктивна хирургия и физиотерапия към „ВМА-МБАЛ-София“. В болничното заведение ищцата била хоспитализирана за периода от 12.01.2022 г. до 28.01.2022 г. в клиниката по „пластична хирургия и изгаряния“. Ищцата била приета с оплаквания от две некротични рани в областта на дясното ходило. След оценка на състоянието □, наблюдаващите я лекари взели решение за извършване на

оперативна интервенция. В тази връзка на 13.01.2022 г. ищцата била подложена на нова оперативна интервенция, при която под пълна упойка □ била извършена тотална некректомия на дефект с площ 70 кв./см. След приключване на операцията, ищцата била оставена за наблюдение и стабилизиране на състоянието □. След като показателите □ се подобрили, на 20.01.2022 г. лекарите пристъпили към поредната оперативна интервенция, при която на М. К. била извършена пластична операция по възстановяване на кожните дефекти на десния □ крак. При въпросната операция за донорско място била използвана латералната повърхност на дясното бедро. От същото било взето автоложен разцепен кожен трансплант с площ 100 кв/см. и дебелина 0.4 мм. Въпросното парче кожа било разположено в областта на дясното стъпало и глезен. След стабилизиране на състоянието □, ищцата била изписана от болничното заведение и отново продължила лечението и възстановяването си в домашни условия, при спазването на строг хигиенно-диетичен и хранителен режим. Вследствие на новоизвършените □ оперативни интервенции, ищцата отново изпитвала множество болки, което налагало да приема множество по вид и количество болкоуспокоителни медикаменти. Също така отново по причина на извършените □ интервенции, ищцата се нуждаела от помощта на своите близки, които да □ помагат да се обслужва и да извършва ежедневните си битови и хигиенни нужди. На 28.02.2022 г. М. К. била хоспитализирана за трети пореден път, като болничният □ престой във „ВМА-МБАЛ-София“ продължил за периода от 28.02.2022 г. до 08.03.2022 г. В болничното заведение ищцата била подложена на поредната оперативна интервенция, при която от базата на 5-та метатарзална кост □ бил отстранен 1 бр. малеоларен винт, като била извършена нова репозиция на фрактурата с поставяне на напрегната остеосинтеза по Вебер. След стабилизиране на състоянието □, ищцата била вертикализирана и приучена да ходи с помощни средства (патерици), като предвид здравословното □ състояние на 08.03.2022 г. тя била изписана от отделението по „ортопедия и травматология“ и била ре-хоспитализирана в отделението по „пластична хирургия и изгаряния“ към „ВМА- МБАЛ-София“. Престоят на М. К. в отделението по „пластична хирургия и изгаряния“ продължил за периода от 08.03.2022 г. до 16.03.2022 г., като на 09.03.2022 г. ищцата била подложена на поредната оперативна интервенция. След стабилизиране на състоянието □ ищцата била изписана от болничното заведение и продължила лечението и възстановяването си в

домашни условия. Поради множеството претърпени оперативни интервенции, за продължителен период от време М. К. била много трудно подвижна, не можела да стъпва на десния си крак, поради което се нуждала от чужда помощ, за да се обслужва и за да извършва битовите си и хигиенни нужди. Също така ищцата използвала помощни средства - патерици, тъй като не можела да се придвижва самостоятелно и изпитвала силни болки при най-малкото натоварване и усилие с десния си крак. Проследявайки здравословното си състояние, на 21.04.2022 г. М. К. била прегледана от лекар със специалност ортопедия и травматология, който при извършения ☐ амбулаторен преглед установил, че все още са налице оток, ограничени и болезнени движения в областта на дясното ☐ стъпало. За подобряване на състоянието ☐ д-р Г. Фотев насочил пострадалата към извършването на процедури по физикална и рехабилитационна медицина. В изпълнение на лекарските препоръки за периода от 18.05.2022 г. до 25.05.2022 г. М. К. била настанена и хоспитализирана в „СБПЛР-Любимец“ ЕООД, където провела различни рехабилитационни процедури.

Поради появили се болки в областта на кръста и лумбалната област, на 01.06.2022 г. ищцата потърсила помощта на специалист-невролог, който ☐ извършил електро-миографско изследване. Резултатите от изследването показали, че за М. К. са налице ЕМГ данни за предкоренчева увреда на лумбосакралните коренчета. По лекарски препоръки и за подобряване на здравословното ☐ състояние, ищцата била насочена към провеждане на рехабилитационни процедури. Спазвайки лекарските препоръки, за периода от 18.06.2022 г. до 25.06.2022 г. ищцата била хоспитализирана в „СБР-НК“ ЕАД - филиал Баните, където била приета с оплаквания от постоянни болки, затруднени и ограничени движения в кръста с изкривяване на походката при стоеж и изразен двигателен дефицит. Болка с иридания надолу по двата крака, изтръпване на пръстите и схващане на мускулатурата на същите. Пареща, стрелкаща болка, придружена от мъчителни спазми на мускулите на долни крайници, със загуба на нормалните рефлексии и сетивност, която се засилва предимно нощно време, при физически натоварвания и при промяна на времето. След стабилизиране на състоянието ѝ М. К. била изписана от болничното заведение като ѝ били дадени препоръки да продължи да спазва хигиенно-диетичен и хранителен режим, както и след 6 месеца да повтори физикалната терапия и рехабилитация в болнични условия.

Проследявайки здравословното си състояние, на 27.07.2022 г. ищцата отново била прегледана от специалист по ортопедия и травматология. При извършеният □ амбулаторен преглед д-р Г. Фотев констатирал, че все още са налице оток по дорзалната повърхност на ляво стъпало и невъзстановен обем движение за десен глезен. Наблюдаващият я лекар дал препоръки на пострадалата да премине ЛКК комисия, която да □ продължи временната нетрудоспособност.

На 15.05.2023 г. М. К. отново била хоспитализирана във „ВМА- МБАЛ-София“ като в болничното заведение тя била подложена на поредната оперативна интервенция. В извършената □ операция, под пълна упойка, на пострадалата било извършено отстраняване на остеосинтезния материал от десния □ крак. След стабилизиране на състоянието □, ищцата била изписана, като лекарите □ дали предписания да ходи с помощни средства за срок от 30 дни, като натоварва частично оперирания си крайник. На ищцата също така било препоръчано да продължи лечението и рехабилитацията си в специализирано лечебно заведение.

М. К. продължила възстановяването си в домашни условия, като спазвайки лекарските препоръки, на 09.06.2023 г. последната била хоспитализирана и настанена за рехабилитационно лечение в „СБР-НК“ ЕАД - филиал Баните. Престоят □ в това лечебно заведение продължил за периода от 09.06.2023 г. до 16.06.2023 г., като след стабилизиране на здравословното □ състояние, ищцата била изписана с препоръки да продължи лечението си в домашни условия, както и спазването на двигателен и хранителен режим. Също така □ били дадени препоръки след 6 месеца да повтори физикалната терапия и рехабилитация в болнични условия.

На 21.06.2023 г. М. К. отново била прегледана от специалист по ортопедия и травматология, който при прегледа установил незараснала фрактура - псевдоартроза и кожна некроза в областта на дясното □ ходило и десен глезен.

Във връзка с увредите, причинени при ПТП, на М. К. били издадени общо 4 броя ТЕЛК решения, като за периода от 28.11.2021 г. до настоящия момент тя била в отпуск поради нетрудоспособност. Тоест общият възстановителен период за ищцата продължавал повече от година и половина и не бил приключил окончателно.

Ищцата твърди, че освен процесните неимуществени вреди, тя понесла и имуществени такива, в размер на сумата 1 170 лв., представляващи направени от нея разходи за лечение, като в тази връзка се позовава на следните счетоводни документи: Фактура № 0000124958 от 29.11.2021 г., издадена от „УМБАЛ-Бургас“ АД, на стойност 312 лв.; Фактура № 0000125108 от 05.12.2021 г., издадена от „УМБАЛ-Бургас“ АД, на стойност 800 лв.; Фактура № 1200070507 от 28.01.2022 г., издадена от „ВМА-София“, на стойност 58 лв., придружена с фискален бон; Фактура № 1200096152 от 22.05.2023 г., издадена от „ВМА-София“, на стойност 23.20 лв., придружена с фискален бон; Фактура № 1140015182 от 09.06.2023 г., издадена на „СБР НК“ ЕАД - на стойност 104.60 лв., придружена с фискален бон; Фискален бон издаден на 09.06.2023 г. от „СБР НК“ ЕАД, на стойност 117.60 лв.

На следващо място ищцата твърди, че преживяното ПТП и влошаване на здравето □, дали негативно отражение на психиката □. Вследствие на изживения шок, тя се оплаквала от понижено настроение, тревожност, връщане към спомена за злополуката, нарушения на съня и вниманието. Заради видимите загрозявания и множество оперативни интервенции, ищцата изпитвала неудобство от външния вид на десния си крак и се опитвала да прикрива кожните дефекти по тялото си. Поради тези обстоятелства □ се налагало да приема сънотворни лекарства и хранителни добавки. Отделно от това тя изпитвала панически страх, когато □ се налагало да пътува в автомобил, както и когато чува звука на задействани спирачки или форсиране на двигателя на преминаващо близо до нея МПС.

За процесния деликт била реализирана наказателната отговорност на водача на увреждащия автомобил Х. Г. К. - било образувано наказателно производство и постановено решение по АНД № 12/2022 година по описа на Военен съд – Сливен.

Ищцата твърди, че отговорността на прекия делинквент Х. Г. К. се покрива от застраховката „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, по застрахователна полица № BG/02/121001812764 от 24.06.2021 г., сключена със „ЗД Бул Инс“ АД, валидна от 01.07.2021 година до 30.06.2022 година. В изпълнение на разпоредбата на чл. 380 ал. 1 КЗ на 14.03.2023 година подава застрахователна претенция до ответното дружество, но въпреки изтичането на тримесечния срок по чл. 496, ал. 1 от КЗ ответникът не определил и не изплатил застрахователно обезщетение. Поради това, на основание чл. 432 ал. 1 КЗ насочва претенциите си за изплащане на застрахователни обезщетения

за претърпените от нея неимуществени и имуществени вреди пряко към застрахователя на виновния водач, а именно дружеството-ответник. Претенциите за обезщетение са съединени с тези за обезщетения за забава с правно основание чл. 429, ал. 3, изр. 2-ро от КЗ във вр. с чл. 86 ЗЗД, като законните лихви върху главниците по исковете се претендират от деня на настъпване на ПТП и причиняване на увреждането – 28.11.2021 година.

В срока по чл. 367 ал. 1 от ГПК ответникът подава писмен отговор. Оспорва предявените искове по основание и размер. Пзовавайки се на влязлата в сила присъда по АНД № 12/2022 г. на Военен съд гр. Сливен заявява, че не оспорва обстоятелствата по чл. 300 ГПК, както и посочените в присъдата травми като резултат от деликта. В същото време оспорва исковата претенция за неимуществени вреди по размер. Счита, че инфекциите и некрозата на кожата, които са довели до последващите усложнения, са в резултат на замърсяване на раната, причинено от липса на асептична превръзка, неспазване на правилата на асептика и антисептика в операционната зала, в превързочен кабинет, както и поради неполагане на дължимата грижа за здравето и неизпълнение на лекарските предписания от самата ищца. Било възможно усложненията да се дължат на тлееща инфекция, лошо хранене на разкъсаните и размачкани съдове, допълнително замърсяване, неспазване на предписания двигателен режим - редица фактори извън пряката причинно-следствена връзка с процесния деликт. На следващо място, ответникът счита, че претенцията не отговаря на икономическата конюнктура в страната и вредата. Претендиращият размер на обезщетение не отговарял и на критериите за справедливост по чл. 52 от ЗЗД и съдебната практика по аналогични дела.

Оспорват се и акцесорните искове за лихви. Ответникът настоява, че рекламационният срок не е започнал да тече поради липса на съдействие от страна ищцата. След предявяване на претенцията от увреденото лице, застрахователят бил изискал допълнително документи за установяване основателността □. Такива не били представени от ищцата, следователно дружеството-ответник не било в забава и попадало в законовото изключение, според което застрахователят не дължи лихва, поради неизпълнение от страна на увреденото лице. Освен това, твърденият от ищцата отказ не бил постановен, напротив, дружеството изискала допълнителни доказателства, нужни за правилно произнасяне и определяне на застрахователно обезщетение.

Ответникът претендира присъждане на деловодни разноски и прави възражение за прекомерност на заплатеното от ищцата адвокатско възнаграждение.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства поотделно и в съвкупност, във връзка с доводите на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

С Решение № 4/18.04.2022 година, постановено по АНД № 12/2022 година по описа на Военен съд – Сливен, Х. Г. К. е признат за виновен в това, че на 28.11.2021 година, в 09:45 часа, по пътя между с.Кости и с.Сливарово, общ.Малко Търново, при управление на ЛАПП ЖЗ 452, с рег. № *****, нарушил правилата за движение по чл.20, ал.1 и ал.2 от ЗДВП и допуснал по непредпазливост причиняване на средни телесни повреди на повече от едно лице - М. К. К. и Г. Т. Г. и двамата от ВФ 52740 - Хасково, като след деянието дееца направил всичко зависещо от него за оказване на помощ на пострадалите – престъпление по чл. 343а ал. 1 б. „в“ във връзка с чл. 343 ал. 3 б. „а“ вр. ал. 1 вр. чл. 342 ал. 1 от НК.

Анализирайки материалите на наказателното производство, завършило с посоченото решение, както и на база събраните по настоящото дело писмени доказателства, в това число констативен протокол за ПТП с пострадали лица, съдът приема следните обстоятелства и механизъм на ПТП:

На 28.11.2021 година сутринта Х. Г. К., Г. Т. Г. и ищцата М. К. К. – всички военнослужещи, изпълнявали възложеното им задание - били определени да патрулират в района на местностите Мучиево и Керечницата между с.Кости, общ.Царево и с.Сливарово, общ.Малко Търново. В 08.30 часа екипите потеглили от ГОДГ - Граматиково, като служителите на ГПУ-Малко Търново пътували отпред с техен служебен автомобил, а военнослужещите ги следвали с ***** - 45 2, рег. № *****, управляван от Х. К.. На предната дясна седалка до него седяла М. К. К., а на седалка в задния отсек на автомобила седял странично на движението, Г. Т. Г.. След като достигнали до с.Кости, общ. Царево, екипите продължили на юг, по стабилизирани горски път към с. Сливарово, общ.Малко Търново. Служителите на Гранична полиция поддържали скорост 30-35 км/ч и видима дистанция между двата автомобила. Подминали местността „Одере“ и продължили да се движат към местността „Макьовци“, като изминали около 8 км. от с.Кости. В 09.45 часа, малко преди да достигнат Ловния дом, ЛАПП *****, управляван от обвиняемия, се движел със скорост 30 км/ч., по прав участък от пътя в лявата страна на който имало образувана голяма локва. Х. К. решил да я избегне, като минал плътно в десния край на пътя. Там, обаче, също имало оформени дълбоки дупки с вода. Автомобилът навлязъл с предните гуми в дупка, в резултат на което водачът усетил разтрисане на купето, воланът силно се завъртял и усукал ръцете му, при което той го изпуснал за момент. Предната дясна гума на автомобила излязла извън пътното платно и попаднала в дълбока канавка, покрита с изсъхнала листна маса, с дълбочина около 25 см. Водачът се опитал да завърти волана наляво и да се върне на пътното платно, но дълбочината на канавката не му позволила да излезе от нея. Последвал удар с предната дясна част на автомобила в дърво, което било непосредствено до пътя, в дясно по посоката на движение. При удар автомобилът се завъртял по вертикалната си ос по посока на движението със задната си част, в резултат на което останали следи от пробоксуване в близост до задните гуми.

При сблъсъка, Х. К. ударил главата си в предното панорамно стъкло,

при което то се счупило, а автомобилът получил деформации и повреди, изразяващи се в счупено стъкло и на предна дясна врата, огъната предна дясна врата, побитост в преден десен калник, деформирана предна дясна конзола, огъната предна дясна част на тавана, счупени десен фар и габарит, огъната броня в предната дясна част. В резултат от настъпилото ПТП и деформациите по автомобила, долният десен крайник на пострадалата М. К. бил притиснат от ламарините. След сблъсъка водачът К. слязъл от колата и отишъл към дясната част на автомобила при ищцата. Отворил вратата и ѝ помогнал да свали обувката, да освободи крака си и да го постави върху таблото. На ищцата била оказана помощ, като същата била откарана от медицински екип в УМБАЛ – Бургас, където била приета за лечение в отделение по ортопедия и травматология.

Така възприетата от съда фактическа обстановка е безспорна, което следва от направеното с отговора на исковата молба на ответника изявление, а именно – че не оспорва обстоятелствата по чл. 300 от ГПК.

По делото е назначена и изслушана съдебно-медицинска експертиза, заключението на която съдът възприема изцяло като пълно, компетентно, обективно и безпристрастно. От заключението на в.л. Е., което кореспондира изцяло с приета като доказателство по делото медицинска документация, се установява, че непосредствено след ПТП ищцата е била приета в УМБАЛ-БУРГАС АД, отделение по Ортопедия и травматология. Там в резултат на прегледи и изследвания са били установени следните травматични увреждания: Разкъсно-контузна рана в областта на дясната пета с размери 7-8 см със запазени пулсации (размачкване на меките тъкани на дясното ходило, травматичен джоб в областта на дясната пета, болки и невъзможност за натоварване). Рентгенови данни за счупване в близката част на 5-та междинна кост на дясното ходило и счупване на 3-та междинна кост на същото ходило, под главичката. Било е предприето оперативно лечение, изразяващо се в закрито наместване с вътрешна фиксация на бедро: ревизия на открита рана в областта на дясната пета - значителен травматичен джоб, който обхваща цялата петна кост. Обшиване тип капитонаж и послоен оперативен шев. Поставен аспирационен дренаж. Извършено е открито наместване с вътрешна фиксация на счупените 5-та и 3-та междинни кости на ходилото. Стерилна превръзка. Ищцата е пролежала в болничното заведение до 13.12.2021 година. При изписването е била насочена към пластичен хирург за лечение на настъпила некроза на кожната тъкан. Било е назначено лечение с антикоагулант и антибиотик.

Последвало е лечение във ВМА-МБАЛ-СОФИЯ, Клиника пластична хирургия и изгаряния, по повод констатиран травматичен джоб в областта на

дясното ходило в резултат на травма и счупване на 3- то и 5-та междинни кости на дясното ходило с извършена метална остеосинтеза, състояние след тотална некректомия /отстраняване на мъртва тъкан, 70 кв. см, частична ексцизия и овлажняваща превръзка на дясно ходило на площ 100 кв.см. При прегледа са били констатирани две рани в областта на дясното ходило с давност месец и половина и следи от претърпяна ортопедична операция в УМБАЛ Бургас, където кожа в областта на дясната пета, която е била разкъсана при инцидента е защита по цялото си протежение. Медицинските лица са отчели, че след изписването ищцата е извършвала превръзки в домашни условия, конците и Киршнеровите игли не са били свалени. Констатирани са отточно дясно ходило, зачервена и напрегната ходилна повърхност, наличие на некроза по гърба на ходилото в основата на 4-ти и 5-ти пръст с размери 3x4 см., подкопана рана с наличие на некрози в процес на демаркация/разграничаване. Ходилна повърхност – с некроза на кожа в цяла дебелина, обхваща цялата петна област на площ 50 кв.см. наличие на стари лигатури, при освобождаването на които е изтекло хематинно съдържимо. Според в.л., постъпването във ВМА се е наложило за оценка на състоянието и пластично възстановяване на некротичните участъци на широка площ. На 13.01.2022 година на ищцата е била направена втора оперативна интервенция – за тотална некректомия на площ 70 кв. см. с частично отстраняване на тъкани и налагане на овлажняваща превръзка. Третата операция е била извършена на 20.1.22 година за вземане на автоложен кожен трансплантат от дясното бедро и поставяне на трансплантата върху кожния дефект на дясното стъпало. В това болнично заведение ищцата е пролежала до 28.01.2022 година. В периода 28.02.2022 година – 08.03.2022 година ищцата отново е била на лечение в стационала на ВМА-МБАЛ- София, Клиника по ортопедия и травматология. Поставена □ е била диагноза: Псевдоартроза на 5-та междинна кост на дясното ходило след метална остеосинтеза и състояние след остеопластика. Алергия. На 02.03.2022 година □ е била извършена четвърта операция, тъй като е било констатирано несрастване на счупването на основата на 5-та междинна кост на дясното ходило. При операцията е бил отстранен поставеният от преди гъбест винт, опреснени фрактурните ръбове, наместване и фиксация по Вебер, стерилна превръзка. От това отделение ищцата е била преведена в Клиника пластична хирургия и изгаряния към ВМА, където е пролежала през периода 08.3.2022 година -16.03.2022 година.

Там е било констатирано разязвяване на белег в зоната на автопластика на дясното ходило и състояние след ексцизия на рана. Във връзка с това □ е била извършена операция по отстраняване на некротична тъкан и налагане на овлажняваща превръзка.

Последвали са медицински прегледи за наблюдение и лечение: на 21.4.2022 година, когато лекар-ортопед е констатирал оток на дясното ходило, затоплено и с ограничени движения; на 01.06.2022 година, когато чрез медицинско изследване електромиография са били установени данни за предно коренчета увреда на ниво Л 4, 5 и Ес 1; на 27.07.2022 година – отново по повод оплакванията от страна на ищцата за оток на дясното ходило и невъзстановен обем движения; на 16.09.2022 г, когато лекар-ортопед е приел, че обемът на движенията е в процес на възстановяване. На 15.05.2023 година ищцата отново е била приета във ВМА-МБАЛ- София, Клиника по ортопедия и травматология, като на 17.05.2023 година □ е била извършена поредна (шеста) операция – за отстраняване на метално тяло от междинна кост на дясното ходило.

През периода 18.05. – 25.05.2022 година ищцата е била в стационара на БПЛР-ЛЮБИМЕЦ ЕООД, Отделение по физикална рехабилитация, където е преминала курс на рехабилитационни процедури. Следващите курсове на рехабилитацията ищцата е преминала през периода 09.06.-16.06.2023 година и 18.06.-25.06.2023 година, в СПЕЦИАЛИЗИРАНА БОЛНИЦА ЗА РЕХАБИЛИТАЦИЯ - НАЦИОНАЛЕН КОМПЛЕКС ЕАД Филиал Баните.

Във връзка със състоянието след ПТП, ищцата е била в отпуск поради временна неработоспособност: С експертно Решение № 16 от 13 от 7.6.23 г. на ВМА ЦВМК - СОФИЯ - ОБЩА ТЕЛК са □ били признати 360 дни временна неработоспособност от 28.11.2021 година до 22.11.22 година и допълнително -от 15.05.2023 г до 07.06.2023 година.

В.л. д-р Е. е извършил личен преглед на ищцата, при което е установил, че в момента имплантите са отстранени, ищцата се движи, ходи на работа. При все това - изпитва болка при натоварване на крака. Десният □ глезен и ходило са деформирани, ходилото е извито навътре, стъпва върху външния контур на стъпалото. Петата е силно редуцирана, ходи с накуцваща походка. По гърба на дясното ходило има белег с елипсовидна форма, хлътнал, с кафяв цвят и размери 4/2 см. В областта на петата на дясното

ходило има хоризонтално разположен линеен хлътнал белег с кафяв цвят и дължина 8 см. По външната страна на дясното бедро има участък с правоъгълна форма с размер 10/6 см с розово белезникав цвят, по-блед от околната кожа.

Относно продължителността на оздравителния процес в.л. заключава, че е продължил в рамките на проведените оперативни процедури и рехабилитационни процедури, т.е. около една година и седем месеца. Възстановяване, обаче, не е настъпило напълно – десният крак на ищцата с е трайната деформация на ходилото, което води до продължаващо затруднение в движението на крака. Освен това, налице са белези по кожата на ходилото и деформация на ходилото като последица от размачкването и умъртвяването на тъканите, както и белези от извършените оперативни интервенции. Както в писменото си заключение, така и при устния доклад в с.з. съдебният лекар е категоричен, че няма усложнения, които да се обяснят с проведените лечебни процедури, интервенции и манипулации. Продължителният срок на възстановяването и остатъчните последици при ищцата се дължат на самото естество на травмата. Касаело се за разрушаване на меките тъкани на ходилото с частичното им умъртвяване, нарушена инервация и трофика. Проведеното лечение е спомогнало за съхранението на увредените структури на ходилото и за максимално възстановяване на функциите на крака.

Според в.л., извършените до момента разходи от ищцата в общ размер на 1170 лева са били необходими и относими към правилното провеждане на лечението ѝ, както и към възстановителния период.

С доклада си по делото съдът призна за безспорно съществуване на валидно застрахователно правоотношение по договор за застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, сключена със застрахователя-ответник по застрахователна полица № BG/02/121001812764 от 24.06.2021 г., валидна от 01.07.2021 година до 30.06.2022 година, за увреждащото МПС - автомобил марка „****“, с рег. № ****.

Няма спор по делото относно това, че ответникът не е заплатил на ищцата обезщетение за претендираните неимуществени вреди в образуваното пред него производство с правно основание чл. 380 от КЗ.

В хода на исковото производство са събрани гласни доказателства. Св. Л. К. К. – сестра на ищцата, дава показания за състоянието на последната

след ПТП. Ищцата била настанена в болнично заведение и предвид тежка епидемична обстановка посещенията на близки при нея били забранени. Повече от 10 дни ищцата била на стационарно лечение, след което още 10 дни в барокамера, за да се обогатяват увредените кожни тъкани с кислород и да се предотврати некроза. Въпреки това некрозата настъпила. Освен травмите на крака, ищцата имала такива по лицето, по ръцете. Наложили се множество операции, прегледи и продължително лечение, в това число с кръворазреждащи препарати, които в периода на „ковид-инфекцията“ се намирили много трудно. Близко две години ищцата се движила с патерици, не се справяла сама и се налагало близките ѝ да ѝ помагат, в това число да ѝ придружават при посещение на медицински заведения. Преминала предписаните ѝ курсове рехабилитация. Въпреки това лекарите установили, че единият ѝ крак сега е по къс – поради продължително използване на патериците. Това се отразило върху походката ѝ – тя накуцвала и се поклащала при ходене. Въпреки всичките операции и лечение, кракът на ищцата не изглеждал добре от естетична гледна точка – останала дупка на мястото на раната и некрозата. Свидетелят твърди, че ПТП и последващото състояние и лечение нанесли сериозна психологическа травма на ищцата. Тя продължително време сънувала ПТП-то, не искала да излиза навън, изпитвала страх при пътуване в МПС, като винаги сядала на задната седалка. Страдала от загрозяващите я белези, от скъсяването на крака и от дългия възстановителен процес, който нямало как да се ускори.

По делото е назначена и изслушана съдебно-психологична експертиза с в.л. С. Д., чието заключение съдът възприема изцяло като пълно, обективно, безпристрастно и в съответствие с поставената задача. Според вещото лице, при ищцата се наблюдават начални прояви на хроничен стрес и посттравматичната симптоматика в психичното състояние, които оказват негативно въздействие върху емоционалното ѝ състояние. Тези промени са вследствие на процесния инцидент, който е причинил на ищцата много болка и страдание, както и с оглед обстоятелството, че здравословният ѝ проблем все още не е решен. На психично ниво психотравмата се трансформирала в „самотравмираща сила“, която водила до малигнизация на защитите. По този начин „травмираната психика“ продължавала да се травмира сама. Посттравматичният стресов синдром при ищцата не бил отшумял и нямало тенденция за това. М. К. не била преработила травмата от преживяното. Личностната и ситуативната ѝ тревожност били повишени. Емоционалната травма от катастрофата и последвалите соматични проблеми пречели М. К. при социализацията и в работата ѝ. Тя не можела да носи униформата си в

необходимия вид, наложило се е да получи специално разрешение да не носи кубинки, поради обективна невъзможност. Споделяла за смущения от външния вид на десния си крак, тъй като бил неприятен за гледане и това □ създавало емоционален дискомфорт и неудовлетвореност от външния □ вид. Това □ състояние налагало прилагане на психотерапия, съчетана с медикаментозното лечение, при това за продължителен период от време. И до настоящия момент на ищцата се налагало да пътува до град София за лечение, което □ създавало допълнителни притеснения, тъй като се налагало да ангажира близките си за помощ при гледането на трите □ деца. Тенденцията за възстановяване на психо-емоционалното равновесие на ищцата била пряко свързана с решаването на здравословния ѝ проблем, но в психиката на ищцата щели да останат трайни последици, доживот. Съществувала вероятност - при попадане в стресогенна ситуация, близка до тази с ПТП от 28.11.2021г., при ищцата отново да се отключат преживяванията и страховете от злополуката и това да доведе до трайни негативни изменения и психиката □. Опасността в това отношение произтичала и от обстоятелството, че ПТП-то е станало по време на изпълнение на служебните ѝ задължения, които М. К. трябва да продължи да изпълнява.

В подкрепа на твърденията си за понесени имуществени вреди под формата на разходи за лечение, ищецът представя и са приети като доказателства фактури и касови бележки за закупени лекарствени и медицински изделия, заплатена потребителска такса за болничен престой и такси за медицински прегледи – всичко на обща стойност 1170 лева. От заключението на СМЕ е несъмнено, че всички тези разходи са направени от ищцата във връзка с травмата, получена при процесното ПТП и за налагащото се лечение.

При така установената фактическа обстановка съдът достигна до следните изводи:

Изложеното от ищеца в обстоятелствената част на исковата молба сочи на предявени в условията на обективно кумулативно съединяване преки искове на увреденото лице срещу застрахователя на делинквента, сключил с него задължителна застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“. Първият главният иск е с правно основание чл. 432 ал. 1 вр. чл. 429 ал. 1 т. 1 КЗ във връзка с чл. 45 от ЗЗД и е за неимуществени вреди, изразяващи се в претърпени болки, страдания, негативни емоционални промени, занижено самочувствие, както и такива, които ищецът продължава да търпи, в размер на 100000 лева. Вторият главен иск е за сумата 1170 лева – имуществени вреди, представляващи разходи за потребителска такса за болничен престой и за закупуване на медицински изделия и лекарствени

средства. И двата иска са съединени с претенции за законни лихви върху главниците, считано от 28.11.2021 година – датата на деликта.

Претенцията за законните лихви е такава за обезщетение за забавено плащане с правно основание чл. 429 ал. 3 изр. второ от КЗ вр. чл. 86 от ЗЗД и има характера на акцесорен иск, обективно кумулативно съединен с главния. Претендират се и деловодни разноски за исковото производство и присъждане на адвокатско възнаграждение за оказана на ищеца безплатна правна защита и съдействие.

Ответникът се противопоставя на иска с възражения за прекомерност на претендираното обезщетение за неимуществени вреди и за принос от страна на ищцата чрез неполагане на дължимата грижа за здравето и изпълнение на лекарските предписания, което да съкрати възстановителния процес и да доведе до пълно излекуване.

Отговорността на застрахователя за обезщетяване на третото увредено лице е договорна, тъй като произтича от сключения между него и прекия причинител на вредата договор за застраховка „гражданска отговорност“, с който е застрахована деликтната отговорност на водача на моторното превозно средство. Затова отговорността на застрахователя е обусловена и функционално свързана с деликтната отговорност на застрахования.

Допустимостта на прекия иск против застрахователя е обвързана с наличието на започната процедура по доброволно уреждане на отношенията между пострадалия при ПТП и застрахователя по задължителна застраховка "Гражданска отговорност на автомобилистите" и изтичането на тримесечен срок от предявяването на претенцията пред застрахователя или пред негов представител - чл. 498, ал. 3 от КЗ. С оглед представените по делото доказателства – изпратената до ответника и получена от него по поща (за което не се спори) претенция, съдът приема за доказано обстоятелството, че ищцата е уведомила застрахователя-ответник за настъпилото застрахователно събитие на 15.03.2023 година.

Съобразно разпоредбата на чл. 300 от ГПК е изключена преценката на доказателства относно факти, чието осъществяване е установено с влязла в законна сила присъда и е недопустимо преразглеждане на въпросите, свързани с това – дали е извършено деянието, неговата противоправност и виновността на дееца. Обвързващ е извод, произтичащ от влязлото в законна сила решение по чл. 78а от НК, че телесните повреди на пострадалата са

причинени противоправно и виновно от Х. Г. К., при процесното пътно-транспортно произшествие, реализирано при управление на автомобил марка „****“, с рег. № ****.

За да бъде уважен предявеният иск е необходимо да се установи кумулативното наличие на предвидените пет законови предпоставки, а именно: извършено деяние, противоправност на същото, настъпили вреди, причинна връзка между противоправното деяние и вредоносния резултат и вина, както и валидно застрахователно правоотношение между ответника-застраховател и делинквента по договор за застраховка Гражданска отговорност. Съгласно разпоредбата на чл. 45, ал. 2 от ЗЗД при извършено непозволено увреждане вината на делинквента се предполага до доказване на противното.

От събраните по делото доказателства настоящият състав намира да е налице осъществено противоправно деяние от страна на водача на автомобил марка „****“, с рег. № ****, който е нарушил приетите от наказателния съд правила за движение по пътищата. Освен това, с оглед позицията на ответника, изрично заявена с отговора на исковата молба, с доклада си по чл. 374 ал. 2 вр. чл. 146 от ГПК съдът прие за безспорно наличието на елементите на фактическия състав на непозволеното увреждане, в обема по чл. 300 от ГПК и с оглед постановеното осъдително решение по АНД № 12/2022 година по описа на Вонен съд – Сливен.

Установи се реализирането на имуществени и неимуществени вреди в пряка причинна връзка с противоправното деяние, твърдени от ищцата, а именно: пътният инцидент □ е причинил внезапно и неочаквано увреждане на здравето, с множество болки и страдания, затруднения в ежедневието, като и към настоящия момент възстановяването на ищцата все още не е пълно. А освен това, тя е понесла имуществени вреди под формата на направени разходи за лечение.

От изложеното в отговора, подаден от дружеството-ответник следва, също, че той признава съществуване на валидно застрахователно правоотношение по договор за застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, сключена с него по застрахователна полица № BG/02/121001812764 от 24.06.2021 г., валидна от 01.07.2021 година до 30.06.2022 година. С оглед наличието на това правоотношение, двата главни

иска за обезщетение за неимуществени и имуществени вреди, с правна квалификация чл. 432, ал. 1 от КЗ са основателни и застрахователят е пасивно, материално правно легитимиран да отговаря.

При определяне на размера на обезщетението за неимуществените вреди следва да бъде съобразено ППВС № 4/1968 год., т. 11, според което същите се възмездяват от съда по справедливост. Понятието "справедливост" по смисъла на чл. 52 ЗЗД е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне размера на обезщетението. Такива обективни обстоятелства при телесните увреждания могат да бъдат характерът на увреждането, начинът на извършването му, обстоятелствата, при които е извършено, допълнителното влошаване състоянието на здравето, причинените морални страдания, осакатявания, загрозявания и пр. От значение са и редица други обстоятелства, които съдът е длъжен да обсъди и въз основа на оценката им да заключи какъв размер обезщетение по справедливост да присъди за неимуществени вреди. В постановени по реда на чл. 290 и сл. ГПК редица решения на ВКС: № 749/05.12.2008 г., по т. д. № 387/2008 г. на II т. о.; № 124 от 11.11.2010 г., по т. д. № 708/2009 г. на II т. о.; № 59/29.04.2011 г., по т. д. № 635/2010 г. на II т. о.; № 66 от 03.07.2012 г., по т. д. № 619/2011 г. се излага становището, че понятието "неимуществени вреди" включва всички онези телесни и психически увреждания на пострадалия и претърпените от тях болки и страдания, формиращи в своята цялост негативни битови неудобства и емоционални изживявания на лицето, ноторно намиращи не само отражение върху психиката, но създаващи социален дискомфорт за определен период от време, а понякога и реална възможност за неблагоприятни бъдещи прояви в здравословното състояние, както и че критерият за справедливост, поради паричния израз на обезщетението, е всякога детерминиран от съществуващата в страната икономическа конюнктура и от общественото му възприемане на даден етап от развитие на самото общество в конкретната държава".

С оглед изложеното, съгласно чл. 51, вр. чл. 52 от ЗЗД, на увреденото лице се дължи обезщетение за причинените от деянието неимуществени вреди, които в конкретния случай имат характера на претърпени болки и страдания вследствие на претърпени телесни увреждания, както и негативни психически промени, пряко свързани с преживения пътен инцидент, които ищецът понася от деня на увреждането до

настоящия момент. Доколкото паричният еквивалент на причинените неимуществени вреди се определя от съда по справедливост, то настоящият съдебен състав намира, че те са еквивалентни на сумата в размер на 50 000 лв. При определянето му съдът съобрази характера и интензитета на претърпените от ищцата физически болки и психологически страдания: В момента на настъпване на травмата и в началото на лечението тя е търпяла интензивни болки и страдания. Веднага след настъпване на ПТП ищцата е била откарана по спешност в болнично заведение, където е била настанена за стационарно лечение. В болничното заведение са били извършени прегледи и изследвания, в това число рентгенографски, което само по себе си и в съчетание с ограниченията, които се налага да търпи човек, настанен в стационара на болничното заведение, носи неприятни емоционални преживявания. Безспорно е установено по делото, че в резултат на процесния пътен инцидент ищцата е получила разкъсно контузна рана в дясна петна област, фрактури на две кости на дясното ходило, наранявания на меки тъкани в областта на петата; повърхностни рани по горните крайници. Тежестта и сложността на получените от М. К. фрактури са наложили извършване на оперативна намеса, което още повече е засилило неприятните преживявания в причинно-следствена връзка с процесния деликт. Последвали са още пет операции, като според заключението на в.л. Е. те са били наложителни и в съответствие с добрите медицински практики, така че да се постигне в максимална степен възстановяването на здравето на ищцата. Въпреки навременното и адекватно лечение (в тази насока – заключението на СМЕ), се е развила некроза, което е опасно състояние и още повече е натоварило психиката на ищцата, като е повишило чувството на тревожност, влошило е страданията поради болка, налагащите се чести прегледи и превръзки, прием на обезболяващи медикаменти и такива за разреждането на кръвта, които при това се намирали трудно (св. Л. К.). Отделно следва да се постави акцент върху продължителността на периодите, в които ищцата е била откъсната от дома и семейството си през времето, когато е била на болнично лечение – 16 дни веднага след ПТП-то, 17 дни за пластична операция за присаждане на кожата, 17 дни за операция по отстраняване на винт и репозиране на фрактурата, последвало веднага с нова пластична операция по медицински причини, 18 дни поради постоянни силни болки, затруднени и ограничени движения, още 1 ден за извършване на операция по отстраняване на остеосинтензия материал. Освен това, по лекарски предписания тя се е подложила на рехабилитационни процедури за 8 дни през 2022 година и 8 дни през 2023 година. Това е донесло допълнителни негативни изживявания и тревоги на ищцата, която се е налагало да търси помощ от близките си за поемане на грижите върху трите деца (св. Л. К.). През продължителен период от време – над една година, ищцата е била трудноподвижна. Това е било свързано с лекарските предписания да не натоварва травмирания крак, както и с продължителното и трудно протичащо лечение. През това време тя се е нуждала от помощта на своите близки,

които се е налагало да я придружават при посещения на болнични заведения и лекари, тъй като сама не е била в състояние да се справя (св. К.). Особено трудно на ищцата е било през първия месец след ПТП, когато кракът □ е бил имобилизиран и тя се е нуждала от подкрепата на своите близки дори и за елементарни всекидневни нужди от битово-хигиенно естество и подпомагане на лечението.

Общо, според заключението на СМЕ, оздравителният процес е продължил около 1 година и 7 месеца, но и до настоящия момент не е приключил. Налице е анатомичен дефект на увредения при процесното събитие десен крак на ищцата, който няма само естетичен характер, но и е причина ищцата да има проблеми с ходенето (поради затруднено движение на десния крак), които ще продължат до края на живота □. От момента на настъпване на процесното увреждане до предявяване на иска, т.е. близо две години ищцата е била нетрудоспособна, което се установява с издадени по установения ред решения на ТЕЛК и е илюстрация за продължително състояние на невъзможност да се завърне към обичайния □ начин на живот и работа. От заключенията на СПЕ и СМЕ, както и от показанията на св. К. става ясно че ищцата е започнала работа, но има трудности при носене на военната униформата в необходимия вид (не може да носи кубинки).

ХОС кредитира заключението на СПЕ за настъпилите при ищцата негативни изменения в психиката □, които са в причинно-следствена връзка с пътния инцидент. От заключението на в.л. Д. става ясно, че и до настоящия момент психо-емоционалното състояние на ищцата не се е възстановило, че няма тенденция същото да се възстанови, тъй като то е свързано с възстановяването на здравето □, а такова не е възможно в пълна степен. Повече от това, има опасност то да се влоши още повече, ако ищцата бъде поставена в същата или подобна ситуация, още повече, че работата □ е свързана с повишен риск. Емоционалната травма от катастрофата и последвалите соматични проблеми пречат на ищцата при социализацията. Тя е още млада и активна преди деликта жена, майка на три деца, която сега изпитва душевни страдания поради загрозяващия вид на десния □ крак, накуцваща походка, причинена от скъсяването на крака, както и знание, че това състояние е доживот (в тази насока – заключение на СПЕ и показанията на св. К.).

В устния си доклад в.л. Е. изказва предположение за бъдещи негативни промени в здравословното състояние на ищцата, като последица от процесната увреда на крака, които има вероятност да се развият в увреждания на гръбначния стълб. Но доколкото такива увреждания в момента не се констатира, съдът не ги взема предвид при определяне на размера на обезщетението. В случай на поява и доказване на такива страдания, това би представлявало ексцес, даващ право на ищцата на нова претенция за обезщетение на вреди.

Съобразявайки горното, икономическата конюнктура в страната и

лимитите на ГО за релевиращия период, съдът намира, че горният размер на обезщетението отговаря на принципа на справедливост съобразно [чл. 52 от ЗЗД](#).

Изложените съображения за основателността на първия главен иск са относими и към претенцията за обезщетение за имуществени вреди. От представените писмени доказателства – фактури е видно, че ищцата е направила разноски за потребителска такса за престой в болницата, за закупуване на медицински изделия и медикаменти, на обща стойност в размер на исковата сума. От заключението на СМЕ следва, че всички тези разходи са били съотносими и необходими за възстановяването на здравето на ищцата след процесното ПТП. Ето защо искът е доказан и по размер.

Въведеното от ответника възражение за съпричиняване се явява неоснователно. От заключението на СМЕ, в това число дадените от в.л. Е. пояснения в с.з. е безспорно, че при ищцата няма усложнения, които да се обяснят с проведените лечебни процедури, интервенции и манипулации. Продължителният срок на възстановяването и остатъчните последици се дължат на самото естество на травмата, а проведеното лечение е спомогнало за съхранението на увредените структури на ходилото и за максималното възстановяване на функциите на крака. Изрично, с доклада на съда по чл. 374 вр. чл. 146 от ГПК, в тежест на ответника бе възложено да проведе пълно и главно доказаване на твърденията си за това, че некрозата и последващите усложнения са настъпили в резултат на неполагане на дължимата грижа, неспазване на лекарските предписания, режима и правилата за асептика и антисептика от ищцата. Ответникът не провежда успешно доказване на така заявените твърдения, а и те се опровергават от заключението на СМЕ и, отчасти, от показанията на св. К. за старанието, с което ищцата е спазвала режима и лекарските предписания.

По тези съображения, размерите на обезщетенията както за имуществени вреди, така и за неимуществени вреди от процесния деликт, не следва да бъдат намалени на основание чл. 51, ал. 2 от Закона за задълженията и договорите.

Поради гореизложеното съдът намира предявения главен иск за обезщетение за неимуществени вреди за основателен и доказан до размер за сумата 50000 лева. В останалата част до 100 000 лева искът следва да бъде

отхвърлен. Искът за имуществени вреди е основателен и доказан в пълния предявен размер 1170 лева.

Неоснователни са доводите на ответника за недължимост на законната лихва, както и забава на кредитора-ищцата, а от друга страна – претенцията на ищцата за присъждане на лихви от датата на деликта. Съгласно [чл. 432, ал. 1 КЗ](#), отговорността на застрахователя е обусловена от отговорността на прекия причинител на увреждането. При задължение от непозволено увреждане, делинквентът се смята в забава и без покана и дължи лихва от деня на увреждането ([чл. 84, ал. 3 ЗЗД](#)). Разпоредбите на новия КЗ (в сила от 01.01.2016 г.) предвиждат, че застрахователят дължи лихва за забава от един по-късен момент. Настоящият състав се съобразява с формираната съдебна практика, приемаща, че задължението на застрахователя за изплащане на лихва за забава е регламентирано в [чл. 429, ал. 3, изр. 2-ро от КЗ](#) и началният момент на начисляването на лихвата е датата на уведомяването от застрахования за настъпването на застрахователното събитие по реда на [чл. 430, ал. 1, т. 2 от КЗ](#) или датата на уведомяване или на предявяване на застрахователна претенция от увреденото лице, която от датите е най-ранна. След предявяване на претенцията по [чл. 498 КЗ](#) за застрахователя е налице нормативно предвиден срок за произнасяне по [чл. 496 КЗ](#), като произнасянето и неизплащането в срок на застрахователно обезщетение е свързано с изпадане на застрахователя в забава – [чл. 497, ал. 1, т. 1 и т. 2 КЗ](#), в който случай той дължи лихва за собствената си забава, и – на второ място, с възможност увреденото лице да предяви пряк иск срещу застрахователя в съда на осн. [чл. 498, ал. 3](#) вр. [чл. 432, ал. 1 КЗ](#). Тези правила, обаче, не променят началния момент на дължимост на лихвата по [чл. 429 ал. 3 изр. 2 от КЗ](#).

В случая няма данни за уведомяване на застрахователя от застрахования за настъпване на процесното застрахователно събитие, а ищцата като пострадала от това събитие, т. е. от процесното ПТП, е предявила претенцията си за застрахователно обезщетение за неимуществени вреди на датата 15.03.2023 година (разписка на л. 79). Следователно, от тази дата се дължи законната лихва за забава за обезщетението за причинени вреди.

Тъй като ищцата е била освободена от заплащане на държавна такса

и разноси, както и с оглед изхода на делото, в тежест на ответника следва да бъде възложено да заплати държавна такса върху уважения размер на исковете, а именно сумата 2 046,8 лева, както и да възстанови направените за сметка на съдебната власт разноси за СПЕ в размер на 457,47 лева.

Ответникът е направил деловодни разноси: за СМЕ – 400 лева и за заплатен адвокатски хонорар в общ размер на 11040 лева. Съобразно изхода на делото и по правилото по чл. 78 ал. 3 от ГПК ищцата следва да бъде осъдена да му възстанови сумата 5720 лева.

В производството пред ХОС ищецът е представляван при условията на чл. 38, ал. 1, т. 2 вр. чл. 36 ЗА от Адвокатско дружество „Генев и М.“, като съевременно се заявява претенция за присъждане на дължимото адвокатско възнаграждение за защита и процесуално представителство. В зависимост от изхода на спора, ищецът има право на разноси по чл. 78, ал. 1 ГПК, съразмерно на уважената част от исковете по чл. 432, ал. 1 КЗ, а предвид условията, при които ищцата е представлявана, по аргумент от чл. 78, ал. 1 ГПК процесуалният ☐ представител по делото има право да получи възнаграждение за оказаната безплатна правна защита в размер, редуциран съобразно уважената част от исковете. Ето защо възнаграждението следва да бъде изчислено съгласно чл. 7, ал. 2, т. 4 от Наредба № 1/2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, съобразено с размера, до който исковете са уважени и присъдено в размер на 5580 лева.

Мотивиран така, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА ЗД „Бул Инс“ АД с ЕИК ****, със седалище в град София и адрес на управление – район Лозенец, бул. Джеймс Баучер“ № 87 да заплати **на М. К. К.** с ЕГН *****, с адрес*****, сумата от **50 000 лева** - обезщетение за неимуществени вреди, представляващи болки, страдания и негативни промени в психо-емоционална сфера, причинени в резултат на ПТП, станало на 28.11.2021 година по пътя между с. Кости и с. Сливарово, общ. Малко Търново, реализирано от водача Х. Г. К., управлявал специализиран военен автомобил марка „****“, с рег. № ****, ведно със **законната лихва** върху главницата от 15.03.2023 година до окончателното ☐ изплащане, като в останалата част до пълния предявен размер над 50 000 лева

до 100 000 лева, както и за законната лихва за периода 28.11.2021 година – 14.03.2023 година – **ОТХВЪРЛЯ** иска.

ОСЪЖДА ЗД „Бул Инс“ АД с ЕИК ****, със седалище в град София и адрес на управление – район Лозенец, бул. Джеймс Баучер“ № 87 да заплати **на М. К. К.** с ЕГН *****, с адрес *****, сумата от **1170 лева** - обезщетение за имуществени вреди, представляващи направени медицински разходи за лечение във връзка с ПТП, станало на 28.11.2021 година по пътя между с. Кости и с. Сливарово, общ. Малко Търново, реализирано от водача Х. Г. К., управлявал специализиран военен автомобил марка „****“, с рег. № ****, ведно със **законната лихва** върху главницата, считано от 15.03.2023 година, като отхвърля иска за законната лихва за периода 28.11.2021 година – 14.03.2023 година.

ОСЪЖДА ЗД „Бул Инс“ АД с ЕИК ****, със седалище в град София и адрес на управление – район Лозенец, бул. Джеймс Баучер“ № 87 заплати в полза на съдебната власт, по бюджетната сметка на ХОС, държавна такса върху уважената част от исковете – 2046,80 лева и направените от бюджетни средства на съда разноски за експертизи – 457,47 лева.

ОСЪЖДА ЗД „Бул Инс“ АД с ЕИК ****, със седалище в град София и адрес на управление – район Лозенец, бул. Джеймс Баучер“ № 87 да заплати **на Адвокатско дружество „Генев и М.“** с БУЛСТАТ *****, сумата 5580 лева - адвокатско възнаграждение за оказано безплатно процесуално представителство по чл. 38, ал. 1, т. 2 вр. чл. 36 ЗА на М. К. К. с ЕГН *****, с адрес *****, в производството по гр.д. № 94/2023 година по описа на ОС-Хасково.

ОСЪЖДА М. К. К. с ЕГН *****, с адрес***** да заплати на ЗД „Бул Инс“ АД с ЕИК ****, със седалище в град София и адрес на управление – район Лозенец, бул. Джеймс Баучер“ № 87 сумата 5720 лева – деловодни разноски съразмерно отхвърлената част от исковете.

Решението подлежи на въззивно обжалване пред АС - Пловдив в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Хасково: _____